

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 12 marca 2024 r.

Poz. 1549

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.104.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 6 marca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Działdowo Nr LXXXIX/601/24 z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Działdowo, w części obejmującej:

- § 19 ust. 1 zdanie pierwsze załączników nr 1) - 31) do uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania „3 -”
- § 23 ust. 4 załączników nr 1) - 31) do uchwały,
- § 26 ust. 2 zdanie drugie i zdanie trzecie załączników nr 1) - 31) do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 9 lutego 2024 r., powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 pkt 7, art. 35 ust. 2 i 3 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1) ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy Działdowo uchwaliła, w formie załączników nr 1) - 31) :

- 1) Statut sołectwa Burkat
- 2) Statut sołectwa Filice
- 3) Statut sołectwa Gąsiorowo
- 4) Statut sołectwa Gnojnenko
- 5) Statut sołectwa Gnojno
- 6) Statut sołectwa Grzybiny
- 7) Statut sołectwa Jankowice
- 8) Statut sołectwa Kisiny
- 9) Statut sołectwa Klęczkowo
- 10) Statut sołectwa Komorniki
- 11) Statut sołectwa Krasnołaka
- 12) Statut sołectwa Kramarzewo
- 13) Statut sołectwa Księży Dwór
- 14) Statut sołectwa Kurki
- 15) Statut sołectwa Lipówka
- 16) Statut sołectwa Malinowo
- 17) Statut sołectwa Mosznica

- 18) Statut sołectwa Myśłeta
- 19) Statut sołectwa Niestoja
- 20) Statut sołectwa Petrykozy
- 21) Statut sołectwa Pierławki
- 22) Statut sołectwa Pożary
- 23) Statut sołectwa Rudolfowo
- 24) Statut sołectwa Ruskowo
- 25) Statut sołectwa Rywociny
- 26) Statut sołectwa Sękowo
- 27) Statut sołectwa Sławkowo
- 28) Statut sołectwa Turza Wielka
- 29) Statut sołectwa Uzdowo
- 30) Statut sołectwa Wysoka
- 31) Statut sołectwa Zakrzewo.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

W treści poszczególnych § 19 ust. 1 załączników od 1) do 31) do uchwały postanowiono, że działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka, składająca się z 3 - 5 osób. W konsekwencji takiego ustalenia, w treści § 23 ust. 4 ww. załączników wskazano, że zebranie wiejskie ustala liczbę członków Rady Sołeckiej, w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.

Podnieść należy, że pomimo iż ustawa o samorządzie gminnym nie zalicza rady sołeckiej do kategorii organów sołectwa, to jest ona traktowana jako organ wspomagający i opiniodawczo - doradczy sołtysa. Co więcej, w treści art. 36 ust. 2 ww. ustawy ustawodawca, poprzez określenie szczególnego sposobu wyboru członków rady sołeckiej, przesądził o szczególnym charakterze tego podmiotu. Tym samym, uchwalając statut sołectwa i stanowiąc w zakresie organizacji i zakresu działania jednostki pomocniczej, rada gminy zobowiązana jest do określenia zasad i trybu wyborów, również w odniesieniu do rady sołeckiej. Wobec tego, zdaniem organu nadzoru, nie można uznać za prawidłowe określenie zasad i trybu wyboru ustawowo określonego organu wspomagającego działalność sołtysa, jakim jest rada sołecka, poprzez przekazanie zebraniu wiejskiemu kompetencji do uregulowania składu liczbowego tego organu. Określenie przez Radę Gminy Działdowo w § 19 ust. 1 poszczególnych statutów, składu rady sołeckiej od 3 do 5 osób, nie wypełnia prawidłowo delegacji z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym. Ustalenie, bowiem składu liczbowego rady sołeckiej - ostatecznej liczby osób, wchodzących w jej skład, powinno mieć miejsce bezpośrednio w statucie sołectwa.

Pogląd powyższy znajduje oparcie w judykaturze. Jak wskazał zwłaszcza Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia z dnia 14 grudnia 2023 r., sygn.: II SA/Ol 937/23 - nie można uznać za prawidłowe określenie zasad i trybu wyboru ustawowo określonego organu wspomagającego działalność sołtysa, jakim jest rada sołecka, polegające na przekazaniu zebraniu wiejskiemu kompetencji uregulowania składu liczbowego tego organu wspomagającego.

Ponad powyższe, w treści § 26 ust. 2 zdanie drugie i zdanie trzecie przyjęto regulacje, z których wynika, że w przypadku nierozstrzygnięcia wyborów na Sołtysa w dodatkowej turze, o wyborze Sołtysa decyduje publiczne losowanie przeprowadzone spośród tych kandydatów, którzy w dodatkowej turze otrzymali największą, równą liczbę głosów (w obecności tych kandydatów), a o sposobie losowania decyduje każdorazowo przewodniczący komisji skrutacyjnej.

Unormowanie takie w sposób istotny narusza przepis art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Należy wyraźnie podkreślić, że ustawodawca w treści ww. przepisu jednoznacznie rozstrzygnął w jaki sposób wybrany ma być sołtys. W tym zakresie za niedopuszczalne uznać należy wyłonienie i ustanowienie organu wykonawczego sołectwa w drodze losowania.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski